

10 Temmuz 2009 tarihli ve 27284 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

AYDINLATMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Genel aydınlatma yükümlülüğü ile görev ve sorumlulukların belirlenmesi amacıyla hazırlanan bu Yönetmelik, aydınlatma yükümlülüğünün kapsamı, aydınlatma tüketimlerinin ölçülmesine ilişkin kurallar ile ödemeye, kesinti yapılmasına, uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 17 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bulvar: Yerleşim yeri içindeki geniş, trafikte gidiş geliş yönleri ayrılmış caddeyi,
  - b) Cadde: Yerleşim yeri içindeki geniş ve uzunca sokağı,
  - c) Meydan: Yerleşim yerlerinde caddelerin veya büyük yolların, bulvarların birleştiği geniş alanları,
  - ç) Otoyol: Özellikle transit trafiğe tahsis edilen, belirli yerler ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasaklandığı, yaya, hayvan ve motorsuz araçların giremediği, ancak, izin verilen motorlu araçların yararlandığı ve trafiğin özel kontrole tabi tutulduğu karayolunu,
  - d) Sokak: Bir veya iki tarafına binaların sıralandığı, yayaların ve/veya araçların geçmesi için ayrılan, başı ve sonu belirli bir yolu,
  - e) Yerleşim yeri: İl, ilçe, kasaba, köy, mezra veya bunların başlısı gibi, sürekli veya geçici olarak ikamet edilen, yol, su, elektrik, ulaşım, çöp toplama, kanalizasyon, aydınlatma gibi hizmetlerden istifade edilen yerler ile bu yerlerin etrafındaki 500 metre uzaklıktaki mesafeyi içeren bölgeyi ifade eder.
- (2) Bu Yönetmelikte geçen diğer ifade ve kısaltmalar Elektrik Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan ikincil mevzuattaki anlam ve kapsama sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Esasları

Aydınlatma yükümlülüğü

MADDE 4 – (1) Dağıtım şirketi, dağıtım bölgesindeki yerleşim yerlerinde bulunan otoyollar hariç, kamunun genel kullanımına yönelik meydan, bulvar, cadde ve sokak aydınlatmasından ve bunlara ait gerekli aydınlatma sistemleri ve ölçüm sistemlerinin tesis edilmesi ve işletilmesinden sorumludur. Bu sorumluluk, imar planlarında cadde veya sokak olarak belirlenen meskûn yerlerin tamamını kapsar.

(2) OSB içerisindeki genel aydınlatma yükümlülüğü OSB tüzel kişiliğine aittir.

(3) Kamuya ait park, bahçe, tarihî yerler ve ören yerleri gibi halka açık yerler ile reklam, ilan ve benzeri amaçlı panoların genel aydınlatmaları, ilgisine göre ilgili belediye veya il özel idaresinin yükümlülüğündedir. Bu kapsamda gerekli sistemler, ilgisine göre ilgili belediye veya il özel idaresi tarafından tesis edilir, işletilir ve aydınlatma giderleri ödenir.

(4) Güvenlik amacıyla yapılan sınır aydınlatmaları için gerekli sistemler İçişleri Bakanlığı tarafından tesis edilir, işletilir ve aydınlatma giderleri ödenir.

(5) Toplumun ibadetine açılmış ve ücretsiz girilen ibadethanelerin içlerinin ve çevrelerinin aydınlatılması için gereken sistemler Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından tesis edilir, işletilir ve aydınlatma giderleri ödenir.

(6) Trafik sinyalizasyonu amacıyla tüketilen elektrik enerjisi giderleri; belediye sınırları içerisinde ilgili belediye, belediye sınırları dışarısında ilgili il özel idaresi tarafından ödenir.

(7) Dağıtım şirketleri, bu madde kapsamındaki aydınlatma ve ölçüm sistemlerinin belirlenmiş standartlara uygunluğunu kontrol eder. Bu madde kapsamında gerekli ölçüm sistemlerinin tesis edilmemesi veya ölçüm sistemlerinin doğru ölçüm yapmamasından kaynaklanan maliyetler ilgili dağıtım şirketi tarafından karşılanır.

Sınıflandırma ve aydınlatma değerleri

MADDE 5 – (1) Kamunun genel kullanımına yönelik meydan, bulvar, cadde ve sokakların aydınlatılması, aydınlatma sınıflarının seçimi, yol aydınlatması özellikleri ve hesapları ile ölçme standartları TS EN 13201-1 Yol Aydınlatması Bölüm 1: Aydınlatma Sınıflarının Seçimi adlı Türk Standardına, TS EN 13201-2 Yol Aydınlatması Bölüm 2: Performans Özellikleri adlı Türk Standardına, TS EN 13201-3 Yol Aydınlatması Bölüm 3: Performansın Hesaplanması adlı Türk Standardına ve TS EN 13201-4 Yol Aydınlatması Bölüm 4: Aydınlatma Performansını Ölçme Metotları adlı Türk Standardına uygun olarak yapılır.

(2) Mahallin en büyük mülki amiri tarafından farklı bir uygulama yapılması istenmedikçe kamunun genel kullanımına yönelik bulvar ve caddelerdeki aydınlatma düzeyleri saat 02.00'den sonra birinci fıkraya göre belirlenen değerlerin yarısına düşürülür.

(3) Bu madde kapsamında yapılacak aydınlatmalarda ışık kirliliğine yol açılmaması için dağıtım şirketleri tarafından gerekli önlemler alınır. Bu kapsamda;

a) Aydınlatılacak yere ve amaca en uygun çözümün elde edilebileceği aydınlatma ölçütleri belirlenir.

b) Sadece aydınlatılacak alana ışık gönderen armatür tip ve sayıları saptanır.

c) Aydınlik şiddeti algılayıcı ve/veya zaman kontrollü tesisat ile aydınlatmanın gerek duyulan zamanlarda gerektiği ölçüde yapılması sağlanır.

(4) Dağıtım şirketleri, aydınlatma tesislerinin kurulacağı yerlerin tarihi ve kültürel özellikleriyle uyumu için ilgili kurumlarla gerekli koordinasyonu sağlar.

Bağlantı ve bildirim yükümlülüğü

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yerlerin aydınlatılması için sorumlu kişilerce, 5 inci madde hükümleri dikkate alınarak hazırlanan ve onaylanan projelere göre müstakil bağlantı noktası tesis edilir ve ilgili kişi ile dağıtım şirketi arasında bağlantı anlaşması yapılır.

(2) Dağıtım şirketi, kamunun genel kullanımına yönelik meydan, bulvar, cadde ve sokakların aydınlatılmasına ilişkin olarak; tüketim bilgilerini iller bazında her fatura tahakkuk döneminde Kuruma bildirir, tesis edilen sayaçlara ilişkin sayaç numarası, sayaç yeri, sayaca erişim koşulları, sayaç özellikleri vb. bilgileri, Kurum tarafından istenilmesi halinde sunulmak üzere derler ve muhafaza eder.

Aydınlatma giderleri hesabı

MADDE 7 – (1) Teknik nedenlerle müstakil bağlantı noktası tesis edilemeyen ve meydan, bulvar, cadde ve sokakların aydınlatılması için tesis edilen hat veya tesislerden beslenen ışıklı reklam veya ilan panosu vb. yerler ile dekoratif amaçlı aydınlatma giderleri EK-1'e uygun olarak tespit edilir ve tahakkuk hesaplarına dâhil edilmez.

(2) 4 üncü maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarında belirlenen aydınlatma giderleri dağıtım şirketleri tarafından 4 üncü maddede tanımlanan sorumlu kurum ve kuruluşlara tahakkuk ettirilir.

Denetim

MADDE 8 – (1) Kurum, gerekli gördüğü hallerde, herhangi bir zaman kısıtlaması olmaksızın dağıtım şirketi tarafından bildirilen, dağıtım şirketinin kendisine ait ölçüm noktalarındaki ölçüm sistemleri veya aydınlatma değerlerini kontrol edebilir veya ettirebilir. Bu kontroller sırasında, ölçüm noktasındaki sayaç değerleri, yetkili Kurum personeli veya Kurum tarafından yetkilendirilen kişi veya temsilcisi tarafından tutanak altına alınır. Tutanağa bağlanmış ölçüm değerleri ile dağıtım şirketi tarafından bildirilen ölçüm değerleri arasında fark olması halinde, 28/1/2003 tarihli ve 25007 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde işlem yapılır.

Kesinti yapılabilecek haller

MADDE 9 – (1) Aşağıdaki haller dışında kamunun genel kullanımına yönelik meydan, bulvar, cadde ve sokakların aydınlatılması kesintisiz sürdürülür:

- a) Arıza, yenileme ve genişletme durumları,
- b) Doğal afetler,
- c) Seferberlik ve savaş durumu,
- ç) Kamu güvenliği çerçevesinde mahallin en büyük mülki amirinin isteği,
- d) Türkiye Elektrik İletim A.Ş. tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde istenecek talep kontrolü.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hazine Müsteşarlığınca yapılacak ödemeler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Kamunun genel kullanımına yönelik meydan, bulvar, cadde ve sokakların aydınlatılması ile trafik sinyalizasyonlarına ait tüketim giderleri, ödemeye ilişkin Hazine Müsteşarlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde, 1/1/2009 ila 31/12/2015 tarihleri arasındaki dönem için Hazine Müsteşarlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. 1/1/2016 tarihinden itibaren aydınlatma giderleri ilgili mevzuat hükümlerine göre tahakkuk ve tahsil edilir.

(2) 1/1/2009 ila 31/12/2015 tarihleri arasında Hazine Müsteşarlığı, gerekli görmesi halinde, aydınlatma giderlerinin tespitine yönelik denetim yapabilir veya yaptırabilir. Bu dönem zarfında dağıtım şirketleri, istenen bilgi ve belgeleri Hazine Müsteşarlığına vermekle yükümlüdür.

Mevcut aydınlatma tesislerinin standardizasyonu

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Dağıtım şirketleri, yerleşim yerlerinde bulunan otoyollar hariç, kamunun genel kullanımına yönelik meydan, bulvar, cadde ve sokak aydınlatılması amacıyla tesis edilmiş tesis ve teçhizatın bu Yönetmeliğin amacına ve yürürlükteki diğer mevzuata uygunluğu konusunda gerekli iş ve işlemleri 31/12/2009 tarihine kadar tamamlar.

(2) Birinci fıkrada belirlenen tarihe kadar gerekli ölçüm sistemlerinin tesis edilmemesi durumunda, tesis tarihine kadar olan süre boyunca bu madde kapsamındaki yerlerde tüketilen elektrik enerjisinin gideri, ilgili dağıtım şirketi tarafından karşılanır.

Aydınlatma tesislerinin devri

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce belediyeler veya il özel idareleri tarafından 4 üncü maddenin birinci fıkrasında tanımlanan yerlerde tesis edilmiş aydınlatma tesisleri, taraflar arasında imzalanacak bir protokolle, mülkiyeti Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye ait olmak üzere, 31/12/2009 tarihine kadar ilgili dağıtım şirketine devredilir.

Mülga mevzuat kapsamında yapılan uygulamalar

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, 19/2/2003 tarihli ve 25025 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliğinin 55 ve 56 ncı maddeleri kapsamında yapılan uygulamalar, bu Yönetmelik hükümlerine tabidir.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanı yürütür.

EK-1
IŞIKLI REKLAM VEYA İLAN PANOSU VB. YERLER İLE DEKORATİF
AMAÇLI AYDINLATMA GİDERLERİNİN TESPİTİ USULÜ

1. Dağıtım şirketi tarafından tesis edilen kamunun genel kullanımına yönelik meydan, bulvar, cadde ve sokak aydınlatmasına ilişkin hat veya tesislerden beslenen ışıklı reklam veya ilan panosu vb. sistemler ile dekoratif amaçlı aydınlatma sistemleri, ilgili mevzuat çerçevesinde dağıtım şirketinin belirlediği standartlara göre projelendirilir ve bu sistemleri kurmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler tarafından tesis edilir.

2. Bu kapsamda bu tür sistemleri kuran gerçek veya tüzel kişilerce bağlantı hattı ve bağlantı varlıkları mülkiyeti edinilemez.

3. Dağıtım şirketi, bu sistemlerin tesis edilmesine yönelik maliyetleri üstlenemez.

4. Bu tür sistemlerin elektrik enerjisi tüketimlerinin müstakil sayaçlarla yapılması esastır. Ancak, sayaç tesis edilmesinin mümkün olmaması durumunda, bu sistemlerin elektrik enerjisi tüketimleri aşağıda belirtilen yöntemle hesaplanarak tespit edilir:

a) Sistemin onaylı projelerindeki kurulu güçleri esas alınır.

b) Sistemin günlük çalışma süresi 11,5 saat olarak kabul edilir.

c) Her bir fatura tahakkuk döneminde, her bir sistemin tükettiği elektrik enerjisi miktarı aşağıdaki formüle göre belirlenir;

$$M = P * 11,5 * GS$$

Bu formülde geçen;

M kWh cinsinden tüketim miktarını,

P kW cinsinden sistemin onaylı projesindeki kurulu gücünü,

GS İlgili fatura tahakkuk dönemindeki gün sayısını,
ifade eder.

5. Tespit edilen tüketim miktarı, tahakkuk dönemi için geçerli ticarethane abone grubuna uygulanan nihai tarife (iletim sistemi kullanım fiyatı, dağıtım sistemi kullanım fiyatı ve perakende satış hizmeti fiyatı dâhil) ile çarpılarak her sistemin tüketim gideri hesap edilir. Bu şekilde belirlenen miktarın üzerine yasal vergi, fon vs. ilave edilir.

6. 5 inci maddeye göre tespit edilen miktarlar konsolide edilerek bu ek kapsamdaki sistemlerin toplam tüketim gideri belirlenir.

7. 24 saat esasına göre çalışan ışıklı reklam veya ilan panosu vb. sistemler ile dekoratif amaçlı aydınlatma sistemleri gibi sistemler için müstakil bağlantı noktası ve ölçüm sistemi tesis edilmesi zorunludur. Olağanüstü hallere münhasır olmak üzere, bu madde kapsamındaki sistemler için ölçüm sistemi tesis edilememesi halinde, tüketilen elektrik enerjisi miktarı, yukarıdaki formülde günlük çalışma süresi 24 saat alınarak hesaplanır.